

معماری کلان

سامانه توثيق الکترونیک روشنمند و هوشمند

ستاره

مولد سازی دارایی های خرد مردم
در مسیر جهش تولید و رونق غیرتورمی

ارائه دهنده: محمد جلال

mbps.mбри.ac.ir

بزرگترین پژوهشگاه پژوهی و پژوهش اسلامی ایران
بنیاد ملی فناوری اسلامی
یازدهمین همایش سالانه
بانکداری نوین و
نظامهای پرداخت

زیست بوم بانکداری هوشمند؛ حکمرانی دیجیتال و نظارت فناورانه

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۵ و ۶ آذر ۱۴۰۳

مؤسسه استنادی و پایه
علم و فناوری جهان اسلام ISC

مساله چیست؟

امکان آزاد سازی تدریجی وثایق در طول دوره انجام تعهدات وجود ندارد

امکان تجمیع دارایی های خرد مردم برای وثیقه گذاری وجود ندارد

هزینه و زمان بالا برای شناسایی دارایی های قابل وثیقه گذاری

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۴۵۴۰۶

۱۴۰۳ / ۲ / ۱۲

«بسم الله الرحمن الرحيم»

قوه قضائیه

وزارت امور اقتصادی و دارایی

وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان برنامه و بودجه کشور

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون تأمین مالی توسعه و زیرساختها» که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و چهارصد و دو مجلس شورای اسلامی، تصویب شده و در تاریخ ۱۴۰۳/۱/۲۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۶۷۱۴-۱۱-۶۶۵ مورخ ۱۴۰۳/۲/۱۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، جهت اجراء ابلاغ می گردد.

سید ابراهیم رئیسی

رئیس جمهور

میر

قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت

(بخش سامانه جامع وثایق)

تعریف مرتبط در ماده ۱ قانون

مؤسسات اعتباری، صندوق‌های تضمین، شرکت‌های تأمین سرمایه، دستگاه‌های اجرائی و سایر نهادهای پذیرنده وثیقه دارای مجوز از مراجع قانونی ذیربُط در بازارهای مالی (پول، سرمایه و بیمه)

نهادهای وثیقه پذیر

سامانه‌ای که کلیه اطلاعات مربوط به فرایندهای توثیق اعم از معرفی مال و دارایی، درخواست ترهین، ارزش‌گذاری، اجرای و آزادسازی وثایق و سایر اطلاعات مورد نیاز را در برگرفته و به هر وثیقه، یک شناسه یکتا اختصاص می‌دهد.

سامانه جامع وثایق

مال یا دارایی که به منظور ایجاد اطمینان و ضمانت قرارداد، درگرو قرارداده می‌شود؛ در این قانون مال مرهون در حکم وثیقه است.

وثیقه

قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت

(بخش سامانه جامع وثایق)

ماده ۷ قانون

قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت

(بخش سامانه جامع وثایق)

ماده ۸ قانون

در صورت درخواست وثیقه گذار نهاد وثیقه پذیر مکلف است در چهارچوب قراردادی که با رعایت موازین شرعی تنظیم شده است، متناسب با بازپرداخت هر بخش از اعتبارات اعطائی و یا ایفای تعهدات، نسبت به آزادسازی وثیقه مازاد و یا جایگزینی وثیقه اقدام نماید.

نهاد وثیقه پذیر مکلف است از حیث ارزش و مخاطره (ریسک) متناسب با میزان باقیمانده اعتبارات یا تعهدات باشد را قبول نماید.

پرداخت هزینه‌های کارشناسی، جایگزینی و آزادسازی بر عهده وثیقه گذار می‌باشد.

آزادسازی تدریجی
و ثیقه، مدیریت
مخاطرات و
کارمزدها

قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت

(بخش سامانه جامع وثایق)

ماده ۹ قانون

وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، با استفاده از ظرفیت‌ها و امکانات موجود «سامانه جامع وثایق» را طراحی نماید.

طراحی سامانه

دستورالعمل تنظیم قراردادها و فرایندهای آن با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی به تصویب شورای ملی تأمین مالی می‌رسد.

قراردادها و فرایندها

جزئیات اطلاعات مربوط به تعیین وضعیت هر یک از وثایق یا اموال مرهون توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می‌شود.

وضعیت هر وثیقه

تبصره ۱ - نهاد وثیقه پذیر مکلف است اطلاعات موضوع بند «ز» ماده (۱) این قانون را در سامانه ثبت نماید. اجرای وثیقه، وصول مطالبات و ایفای تعهدات از محل وثیقه صرفاً در صورتی ممکن است که پس از ایجاد سامانه، اطلاعات مربوط به فرایندهای توثیق همزمان با پذیرش قطعی وثیقه در سامانه ثبت شده و شناسه یکتا دریافت شده باشد.

ثبت اطلاعات در سامانه

قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت

(بخش سامانه جامع وثایق)

ماده ۱۰ قانون

وظایف نهادهای مرتبط به سامانه جامع وثایق

پذیرندگان وثیقه

ارسال برخط قرارداد توثيق و سایر مدارک و مستندات مربوط به انضمام درخواست انجام عملیات تنظیم یا ثبت قرارداد مزبور برای اشخاص موضوع صدر این ماده از طریق سامانه.

ارسال درخواست آزادسازی وثایق از اشخاص موضوع صدر این ماده و نتیجه اقدامات انجام شده به سامانه به صورت برخط

دستگاههای اجرائی دارای اطلاعات مرتبط با مال و دارایی موضوع وثیقه

ظرف سه ماه از تاریخ اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی به آنها ضمن ایجاد زیر ساخت های لازم و اتصال به سامانه و ثبت اطلاعات وثایق و اموال مرهون

تبادل اطلاعات از طریق و دریافت درخواست نهاد وثیقه پذیر به همراه سایر مدارک مورد نیاز به صورت برخط

تمهید مقدمات و انجام عملیات تنظیم قرارداد و یا گواهی توثيق و جلوگیری از نقل و انتقال آن به نفع نهاد وثیقه پذیر و ارسال نسخه ای از مستندات مربوط به عملیات انجام شده به سامانه

انجام اقدامات مربوط به آزادسازی وثایق پس از دریافت برخط درخواست آزادسازی و ارسال نتیجه اقدامات انجام شده به سامانه

انواع وثیقه‌های الکترونیک و کاربردهای آن در

سامانه ستاره

برخی دارایی های قابل توثیق هوشمند

مصنوعات و طلای خام مردم
(امانت گذاری شده نزد بانک کارگشایی)

سپرده های بانکی غیرجاری

سهام و اوراق بهادر

سیم کارت دائمی با
تضمين حداقل ارزش

گواهی سپرده کالایی واحدهای
صنعتی و کشاورزی

واحدهای سرمایه گذاری صندوق ها

اجرای آزمایشی توثیق الکترونیکی سهام و اوراق بهادر

(سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲)

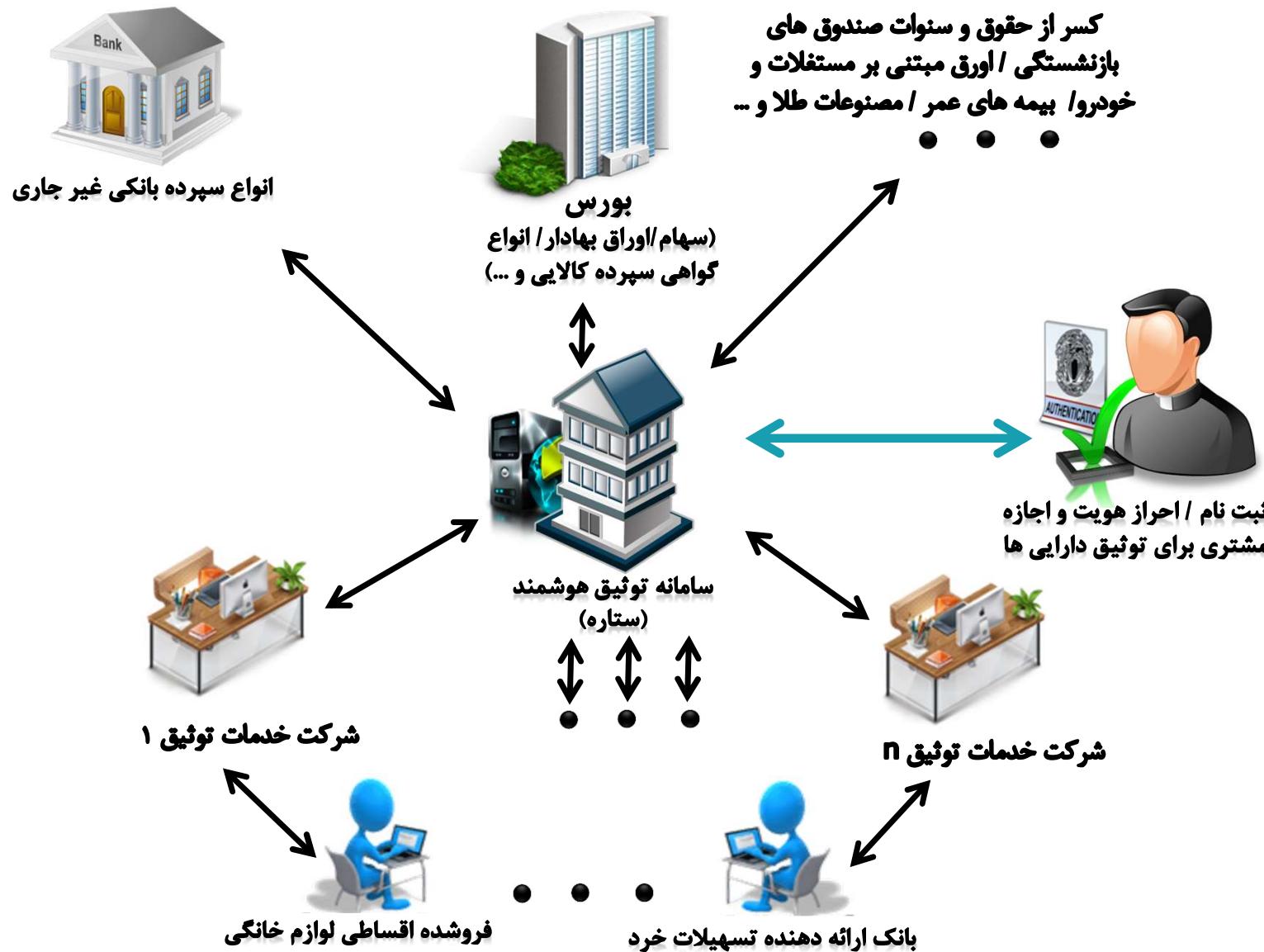
(احراز هویت / احراز اراده / استعلام وضعیت دارایی / توثیق / آزادسازی و ...)

ماه	جمع ارزش	تعداد اوراق	تعداد افراد
140104	50,415,062	74,039	22
140105	6,176,685,324	1,842,714	217
140106	47,703,670,178	13,554,311	316
140107	18,813,102,092	3,261,956	128
140108	8,851,504,209	2,686,989	65
140109	9,224,073,032	1,869,372	56
140110	15,222,710,357	3,094,586	44
140111	10,405,569,271	1,722,454	117
140112	3,723,587,691	355,583	38
140201	5,556,218,563	2,818,824	107
140202	660,586,075	112,372	12
جمع کل	126,388,121,854	31,393,200	1,122

معماری کلان

سامانه توثيق هوشمند

ستاره

مسیر پیش رو

توسعه سرویس دسترسی به سامانه به ارائه دهنده کان خدمات مبتنی بر وثیقه

(اضافه شدن گزینه خرید اقساطی به کارتخوان
های فروشگاهی / ایجاد دسترسی برای بانک
های تسهیلات دهنده به سامانه / اتصال
کارفرمایان، موجران و بنگاه های اقتصادی
نیازمند تضمین در قراردادها به سامانه و ...)

توسعه دامنه اتصال نهادهای امین دارایی به سامانه

(سپرده های بانکی، سهام و اوراق بهادر، انواع گواهی
سپرده کالایی، حقوق و مستمری و یارانه، اندوخته
سنوات و پاداش پایان خدمت، بیمه عمر و سرمایه
گذاری، اوراق بر پایه مستغلات و خودرو، سیم کارت،
اندوخته طلا و ...)

رونق تولید و افزایش غیر تورمی قدرت خرید مردم

با تشکر از توجه شما